

באהל נדוקא כשאין לה צפורן דהוי תרתי לגריעותא. אבל אם יש לה צפורן הוי אבר אפילו אינה נספרת, וכן אם נספרת אף על פי שאין לה צפורן, הוי אבר].

אמר רבי חנינא: עשו דבריהם כדברי נביאות, לא נתנו טעם לדבריהם, כנביאים שאין צריכין ליתן טעם לדבריהם לפי שגם בלא טעם שומעין להם. שהרי מזה נפשך: האי יתרת, אי אבר הוא, באהל נמי תטמא. ואי לאו אבר הוא, במגע ובמשא נמי לא ליטמי. ומדוע חילקו בין טומאת מגע ומשא לטומאת אהל?

ומתריצין: **אמר רב הונא בר מנחם, משמיה דרב אחא בריה דרב איקא: משום עצם כשעורה נגעו בה.** שאף אם אינה אבר הרי על כל פנים יש כאן עצם בגודל שעורה שזה השיעור לטמאות במגע ובמשא.

רב פפא אמר: הא דמטמאה במגע ובמשא, גזירה אצבע יתרת שאינה נספרת, אטו יתרת נספרת⁽³⁰⁾. **ופרכינן: אי הכי דגזרינן, אם כן אצבע שאינה נספרת — באהל נמי תטמא.** ומדוע לא גזרינן שתטמא באהל?

ומתריצין: להכי לא גזור רבנן שתטמא באהל, כי עבדו רבנן הכירא, כי היכי דלא לישרפו עלייהו תרומה וקדשים. דתרומה וקדשים שנטמאו דינם בשריפה. אבל בנטמאו בטומאה דרבנן אין שורפין אותם על טומאה זו, ולכן לא גזורו כאן על טומאת אהל כדי שיבחינו שטומאה זו אינה אלא מדרבנן.

“רוב מנין” — רוב מנין עצמות האיברים. כמו כן, שיעור “רובע הקב” של עצמות מטמא טומאת אהל.

שיעורים אלו הם בבשר, או בעצמות, אבל אבר שלם שיש בו עצם ומעט בשר אפילו פחות מכזית מטמא טומאת אהל.

תנו רבנן: אצבע יתירה שיש בה עצם, ויש עליה פחות מכזית בשר, אף על פי שאין בה צפורן, בכל זאת חשובה “אבר”. ומטמא במגע ובמשא ובאהל, דכיון דיש עליה דין אבר, מטמאה באהל אף שאין עליה כזית בשר.

ועולה למניין קכ”ה שאם לא היה על עצם האצבע יתירה בשר כלל אינה מטמאה באהל בפני עצמה אבל היא מצטרפת למנין קכ”ה עצמות האיברים, שהם רוב אברי האדם שיש בו רמ”ח עצמות אברים, ו”רוב מנין” מטמא באהל.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: הא דחשיבא עצם האצבע יתירה כאבר לטמא באהל זה, דוקא בנספרת על גב היד.

אמר רב הסדא: דבר זה, רבינו הגדול — רב אמרו, המקום יהיה בעזרו! אצבע יתרת שיש בה עצם ואין בה צפורן, מטמא במגע ובמשא ואין מטמא באהל!

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: ובשאינה נספרת על גב היד מיירי רב, דאז אינה נחשבת לאבר ולכן אינה מטמאה

האדם ונחשב כאילו נברא בשר ועצם באויר שאינו בכלל טומאת אדם. חזו”א סי’ כו סי”ב.

30. אבל מעיקר הדין אינה מטמאה אפילו במגע ובמשא שכיון שאינה אבר אינה בכלל גופו של